2021_11_37_41

നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിൻറെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിൻറെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൻറെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

2021_11_37_41

[2021] 11 S.C.R. 37

സ്റ്റീൽ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ്

v.

ഗൗരി ദേവി

(സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 6910/2021)

നവംബർ 18, 2021

[ജസ്റ്റിസ് എം. ആർ. ഷാ, ജസ്റ്റിസ് സഞ്ജീവ് ഖന്ന.]

സേവന നിയമം: ആശ്രിത നിയമനം – ആശ്രിത നിയമനത്തിനുള്ള അപേക്ഷയിലെ കാലതാമസവും അലംഭാവവും – മരണമടഞ്ഞ ജീവനക്കാരൻ 1977-ൽ മരിച്ചു – ആശ്രിത നിയമനത്തിനായുള്ള മൂത്ത മകന്റെ അപേക്ഷ നിരസിക്കപ്പെട്ടു – എന്നിട്ടും, ജീവനക്കാരന്റെ മരണത്തിനുശേഷം 18 വർഷം കഴിഞ്ഞ്, വിധവ തന്റെ രണ്ടാമത്തെ മകനെ ആശ്രിത നിയമനത്തിന് അപേക്ഷിച്ചു – ട്രിബ്യൂണൽ കേസ് വീണ്ടും പരിഗണിക്കാനും രണ്ടാമത്തെ മകനെ ആശ്രിത നിയമനത്തിന് നിയമിക്കാനും അപ്പീൽവാദിയോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു, ഈ ഉത്തരവ് ഹൈക്കോടതി വിധിന്യായത്തിലൂടെ ശരിവച്ചു – തൊഴിലുടമ നൽകിയ അപ്പീൽ – വിധി: സജാദ് അഹമ്മദ് മിർ കേസിൽ വിധിച്ചതുപോലെ, കുടുംബനാഥൻ മരിച്ചിട്ടും കുടുംബം അതിജീവിച്ചെന്നും കാര്യമായ കാലയളവ് കഴിഞ്ഞെന്നും തെളിഞ്ഞാൽ, ആശ്രിത നിയമനം നൽകേണ്ടതില്ല – സജാദ് അഹമ്മദ് മിർ കേസിൽ നിശ്ചയിച്ച നിയമം അനുസരിച്ച്, എതിർകക്ഷിയുടെ രണ്ടാമത്തെ മകന് ആശ്രിത നിയമനത്തിന് അർഹതയില്ല – കാലതാമസവും അലംഭാവവും.

അപ്പീൽ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട്, കോടതി വിധി പ്രസ്താവിച്ചത്:

1. ഹൈക്കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായത്തിലും ഉത്തരവിലും വ്യക്തമായ സ്വതന്ത്ര കണ്ടെത്തലുകളൊന്നും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല എന്നത് ഒരു വസ്തുതയാണ്. അതത് കക്ഷികളുടെ വാദങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നതല്ലാതെ, കേസിന്റെ മെറിറ്റിനെക്കുറിച്ചോ കാലതാമസത്തെക്കുറിച്ചോ അലംഭാവത്തെക്കുറിച്ചോ യാതൊരു ചർച്ചയും നടത്തിയിട്ടില്ല. കൂടാതെ, മെറിറ്റനുസരിച്ച് നോക്കിയാലും, കാലതാമസവും അലംഭാവവും കാരണം ആശ്രിത നിയമനത്തിന് എതിർകക്ഷിക്ക് അർഹതയില്ല. [ഖണ്ഡിക 5.1][40-A-B]

2021_11_37_41

2. ഈ കേസിൽ, രണ്ടാമത്തെ അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചത് 18 വർഷത്തിനു ശേഷമാണ്. അതിനാൽ, ഹൈക്കോടതിയുടെയും സെൻട്രൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെയും ഉത്തരവുകൾ നിയമപരമായി നിലനിൽക്കുന്നതല്ല. രണ്ടാമത്തെ മകന്റെ കേസ് വീണ്ടും പരിഗണിക്കാൻ അപ്പീൽ നൽകിയവരോട് ആവശ്യപ്പെട്ട ഈ ഉത്തരവുകൾ റദ്ദാക്കാനും നീക്കം ചെയ്യാനും അർഹമാണ്, അതുപ്രകാരം അവ റദ്ദാക്കുകയും നീക്കം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. [ഖണ്ഡിക 6][40-G-H]

പഞ്ചാബ് സ്റ്റേറ്റ് പവർ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് & മറ്റുള്ളവർ v. നിർവാൽ സിംഗ്, **(2019) 6 എസ്.സി.സി. 774 : [2019] 7 എസ്.സി.ആർ. 905;** *ജമ്മു & കശ്മീർ സംസ്ഥാനം & മറ്റുള്ളവർ v. സജാദ് അഹമ്മദ് മിർ **(2006) 5 എസ്.സി.സി. 766 : [2006] 3 സപ്ലിമെന്ററി. എസ്.സി.ആർ. 576 – അവലംബിച്ചു.**

കേസ് നിയമ പരാമർശം

[2019] 7 എസ്.സി.ആർ 905,	**ഖണ്ഡിക 5.2-ൽ**	**ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.**
[2006] 3 സപ്ലി. എസ്.സി.ആർ. 576,	**ഖണ്ഡിക 5.3-ൽ**	**ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.**

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരപരിധി: 2021-ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 6910.

ഒറീസ്സയിലെ കട്ടക്കിലുള്ള ഹൈക്കോടതിയുടെ 2021.02.05-ലെ റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (സിവിൽ) നമ്പർ 7791/2020-ലെ വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

അപ്പീൽവാദിക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകർ: യഷ്രാജ് സിംഗ് ദിയോറ, പ്രകൃതി റോയ്, സോണൽ മശങ്കർ.

കോടതിയുടെ വിധി പ്രസ്താവിച്ചത്: **ജസ്റ്റിസ് എം. ആർ. ഷാ.**

1. കട്ടക്കിലെ ഒറീസ്സ ഹൈക്കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് 2021 ഫെബ്രുവരി 5-ന് പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിലും ഉത്തരവിലും തങ്ങളുടെ റിട്ട് ഹർജി നമ്പർ 7791/2020 തള്ളുകയും, സെൻട്രൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണൽ T.A. നമ്പർ 14/2014-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് ശരിവെക്കുകയും ചെയ്തതിൽ അതൃപ്തരായ സ്റ്റീൽ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് ഈ അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ട്രിബ്യൂണൽ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, എതിർകക്ഷിയും

2021_11_37_41

യഥാർത്ഥ ഹർജിക്കാരനുമായ വ്യക്തിയുടെ രണ്ടാമത്തെ മകന് ആശ്രിത നിയമനം നൽകുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കാൻ ട്രിബ്യൂണൽ അപ്പീൽ നൽകിയവരോട് നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു.

2. നോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടും എതിർകക്ഷിക്ക് വേണ്ടി ആരും ഹാജരായില്ല.

3. ഈ അപ്പീലിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിഷയം വളരെ ലളിതമാണ്.

4. മരിച്ച ജീവനക്കാരൻ 1977-ലാണ് മരണപ്പെട്ടത്. മൂത്ത മകൻ ആശ്രിത നിയമനത്തിനായി അധികാരികളെ സമീപിച്ചു. ജീവനക്കാരൻ മരിച്ച സമയത്ത് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന 1975 സെപ്റ്റംബർ 1-ലെ സർക്കുലർ പ്രകാരമുള്ള പദ്ധതി അനുസരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കേസ് പരിഗണിച്ചെങ്കിലും, ആശ്രിത നിയമനത്തിനുള്ള അപേക്ഷ നിരസിക്കപ്പെട്ടു.

4.1 തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ മരണത്തിന് ശേഷം 18 വർഷത്തിലധികം കഴിഞ്ഞാണ്, മരിച്ച ജീവനക്കാരന്റെ വിധവ, രണ്ടാമത്തെ മകന് ആശ്രിത നിയമനം ആവശ്യപ്പെട്ട് ഒ.ജെ.സി. നമ്പർ 783/1996 എന്ന റിട്ട് ഹർജി ഹൈക്കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ചത്.

4.2 ഈ ഘട്ടത്തിൽ, മൂത്ത മകന്റെ ആശ്രിത നിയമനത്തിനായുള്ള അപേക്ഷ നിരസിച്ച 1977 ഒക്ടോബർ 17-ലെ ഉത്തരവ് റിട്ട് ഹർജിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്തിട്ടില്ല എന്നത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, റിട്ട് ഹർജി കട്ടക്കിലെ സെൻട്രൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിലേക്ക് മാറ്റി, അത് T.A. നമ്പർ 14/2014 ആയി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടു. 2019 നവംബർ 28-ലെ വിധിന്യായത്തിലും ഉത്തരവിലും, ട്രിബ്യൂണൽ T.A. നമ്പർ 14/2014 തീർപ്പാക്കുകയും, മരിച്ചയാളുടെ രണ്ടാമത്തെ മകനായ രമേഷ് ചന്ദ്ര ഖുന്റിയയുടെ കേസ് ആശ്രിത നിയമനത്തിനുള്ള പദ്ധതി അനുസരിച്ച് വീണ്ടും പരിഗണിക്കാൻ അപ്പീൽ നൽകിയവരോട് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ഉത്തരവിനെതിരെ അപ്പീൽ നൽകിയവർ ഹൈക്കോടതിയിൽ ഫയൽ ചെയ്ത റിട്ട് ഹർജി നമ്പർ 7791/2020 ഹൈക്കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് തള്ളി.

4.3 ഹൈക്കോടതിയുടെ ഈ വിധിന്യായത്തിലും ഉത്തരവിലും അതൃപ്തരായ സ്റ്റീൽ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് ഈ അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

5. അപ്പീൽവാദിയുടെ അഭിഭാഷകൻ പറയുന്നത് കേൾക്കുകയും മുകളിൽ വിവരിച്ച വസ്തുതകൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, മരിച്ച ജീവനക്കാരൻ 1977-ൽ മരണപ്പെട്ടെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ

2021_11_37_41

വിധവ ആശ്രിത നിയമനത്തിനായി രണ്ടാമത്തെ മകനുവേണ്ടി രണ്ടാമത്തെ അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചത് 1996-ൽ, അതായത് മരണത്തിനുശേഷം 18 വർഷം കഴിഞ്ഞാണ് എന്നും മനസ്സിലാക്കുന്നു.

5.1 ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഒരു കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്: 1977-ൽ മൂത്ത മകൻ ആശ്രിത നിയമനത്തിനായി അപേക്ഷ നൽകിയിരുന്നു, അത് അതേ വർഷം തന്നെ നിരസിക്കപ്പെടുകയും ആ വിധി അന്തിമമാകുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ, ഈ വസ്തുത നിലനിൽക്കെത്തന്നെ, 18 വർഷത്തിനു ശേഷം 1996-ൽ രണ്ടാമത്തെ മകനെ നിയമിക്കുന്നതിനായി വീണ്ടും അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. രണ്ടാമത്തെ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്നതിൽ 18 വർഷത്തെ കാലതാമസമുണ്ടായിട്ടും, നിർഭാഗ്യവശാൽ, ട്രിബ്യൂണൽ കേസ് വീണ്ടും പരിഗണിക്കാനും രണ്ടാമത്തെ മകനെ ആശ്രിത നിയമനത്തിന് നിയമിക്കാനും അപ്പീൽ നൽകിയവരോട് നിർദേശിച്ചു. ഈ ഉത്തരവ് ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായത്തിലൂടെ ഹൈക്കോടതി ശരിവെക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിധിന്യായത്തിൽ, ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് വ്യക്തമായ സ്വതന്ത്ര കണ്ടെത്തലുകളൊന്നും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അതത് കക്ഷികളുടെ വാദങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നതല്ലാതെ, കേസിന്റെ മെറിറ്റിനെക്കുറിച്ചോ കാലതാമസത്തെക്കുറിച്ചോ അലംഭാവത്തെക്കുറിച്ചോ യാതൊരു ചർച്ചയും നടത്തിയിട്ടില്ല. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ പോലും, മെറിറ്റുനുസരിച്ച് നോക്കിയാൽ, കാലതാമസവും അലംഭാവവും കാരണം ആശ്രിത നിയമനത്തിന് എതിർകക്ഷിക്ക് അർഹതയില്ല.

5.2 **പഞ്ചാബ് സ്റ്റേറ്റ് പവർ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് & മറ്റുള്ളവർ Vs. നിർവാൽ സിംഗ്, (2019) 6 എസ്.സി.സി. 774** എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി വ്യക്തമാക്കിയതുപോലെ, ഒരു ആവശ്യം ഉന്നയിക്കുന്നതിലോ കോടതിയെ സമീപിക്കുന്നതിലോ ഉണ്ടാകുന്ന കാലതാമസം, ആശ്രിത നിയമനത്തിനുള്ള ആവശ്യത്തിനെതിരാകും. കാരണം, കുടുംബത്തിന് അടിയന്തരമായി സഹായം നൽകുക എന്ന ആശ്രിത നിയമനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം ഇല്ലാതാകുന്നു. ഈ കോടതിയെ സമീപിക്കുന്നതിൽ ഏഴ് വർഷത്തെ കാലതാമസമുണ്ടായ ആ കേസിൽ, കാലതാമസത്തിന്റെ പേരിൽ മാത്രം മരിച്ച ജീവനക്കാരന്റെ ആശ്രിതന് നിയമനത്തിന് അർഹതയില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്തു.

5.3 **ജമ്മു & കശ്മീർ സംസ്ഥാനം & മറ്റുള്ളവർ Vs. സജാദ് അഹമ്മദ് മിർ (2006) 5 എസ്.സി.സി. 766** എന്ന കേസിൽ, ആശ്രിത നിയമനത്തിലെ കാലതാമസവും അലംഭാവവും പരിഗണിക്കാൻ ഈ കോടതിക്ക് അവസരം ലഭിച്ചു. ജീവനക്കാരൻ മരിച്ച് നാലര വർഷത്തിനുശേഷം സമർപ്പിച്ച ആശ്രിത നിയമനത്തിനുള്ള അപേക്ഷ തള്ളിക്കൊണ്ട്, ആശ്രിത നിയമനം എന്നത് പൊതുമേഖലാ ഓഫീസുകളിലെ നിയമനങ്ങൾ മത്സര പരീക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം എന്ന പൊതു നിയമത്തിന് ഒരു അപവാദമാണെന്ന് വിധിച്ചു. കൂടാതെ, കുടുംബനാഥന്റെ മരണശേഷവും കുടുംബം അതിജീവിച്ചെന്നും കാര്യമായ കാലയളവ് കഴിഞ്ഞെന്നും തെളിഞ്ഞാൽ, ഭരണഘടനയുടെ ആർട്ടിക്കിൾ

2021_11_37_41

14-ന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവഗണിച്ച് മറ്റുള്ളവരുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്കു മുകളിൽ ആശ്രിത നിയമനം നടത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നും നിരീക്ഷിച്ചു.

6. മേൽസൂചിപ്പിച്ച കാരണങ്ങളാലും, മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ച വിധിന്യായങ്ങളിലെ നിയമം ഇവിടെ ബാധകമാക്കിയാലും, ഈ കേസിൽ രണ്ടാമത്തെ അപേക്ഷ 18 വർഷത്തിനു ശേഷമാണ് സമർപ്പിച്ചത് എന്ന വസ്തുത പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ഹൈക്കോടതിയുടെയും സെൻട്രൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെയും വിധിന്യായങ്ങളും ഉത്തരവുകളും നിയമപരമായി നിലനിൽക്കുന്നതല്ല. രണ്ടാമത്തെ മകന്റെ കേസ് വീണ്ടും പരിഗണിക്കാൻ അപ്പീൽ നൽകിയവരോട് ആവശ്യപ്പെട്ട ഈ ഉത്തരവുകൾ റദ്ദാക്കാനും നീക്കം ചെയ്യാനും അർഹമാണ്, അതുപ്രകാരം അവ ഇവിടെ റദ്ദാക്കുകയും നീക്കം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സെൻട്രൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലും അത് ശരിവെച്ച ഹൈക്കോടതി ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചും വിധിച്ചതുപോലെ, എതിർകക്ഷിയുടെ രണ്ടാമത്തെ മകന് ആശ്രിത നിയമനത്തിന്14 അർഹതയില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ, ഈ അപ്പീൽ അനുവദിക്കുന്നു. കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിച്ച്, ചെലവുകൾക്ക് ഉത്തരവുകളൊന്നും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

ദേവിക ഗുജറാൾ

അപ്പീൽ അനുവദിച്ചു.